



Till arbetspensionsanstalterna

HÄNSKJUTNING OCH DELNING AV PENSIONSANSÖKNINGAR SOM GÄLLER FLEXIBLA PENSIONSFORMER

Republikens president stadfäste 3.2.1989 i lagen om statens pensioner, i vissa andra därtill anslutna lagar och i lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare de ändringar som gäller införande av stadgandena om flexibla pensionsformer. Lagändringarna träder i kraft 1.7.1989.

I detta cirkulär utfärdas anvisningar om hänskjutning och delning av pensionsansökningar som avser de flexibla pensionsformerna. Tillämpningsanvisningar för fribrevsanstalternas avgöranden i fråga om ansökningar om individuell förtidspension utfärdas särskilt.

1
Allmänt

De ansökningar som inkommit till Pensionsskyddscentralen om flexibla pensionsformer har hittills på vanligt sätt hänskjutits och delats med början från 1.2.1989 även till den offentliga sektorns pensionsanstalter i enlighet med ett avtal mellan Pensionsskyddscentralen och statskontoret, Kommunala pensionsanstalten och övriga pensionsanstalter inom den offentliga sektorn.

Pensionsskyddscentralen har utgående från uppgifterna i sina register till pensionsanstalterna inom den offentliga sektorn sändt uppgifter om 31.1.1989 löpande individuella förtidspensioner inom den privata sektorn, om beviljande förhandsbeslut och om anhängiga ansökningar om individuell förtidspension i fråga om sådana personer som varit offentligt anställda. Statskontoret och Kommunala pensionsanstalten har av den privata sektorns arbetspensionsanstalter inbegärt för utbetalning av pension nödvändiga uppgifter om dem som har fått ett beslut av nämnt slag eller som ansökt om nämnda pension. Till dessa personer kommer statskontoret och Kommunala pensionsanstalten att med stöd av utlösningstadgandet bevilja individuell förtidspension utan särskild ansökan.



VA/Sirpa Collin

25.5.1989

En del av arbetspensionsanstalterna inom den offentliga sektorn kan till följd av sina bristfälliga register över anställningar inte bevilja individuell förtidspension som fribrev utan en särskild ansökan. För den skull är det skäl att på förfrågan av de personer som varit anställda inom den offentliga sektorn annanstans än hos stat eller kommun uppmana dem kontakta den pensionsanstalt det är fråga om för att de skall få veta, om särskild pensionsansökan måste inlämnas till den ifrågavarande anstalten eller inte.

2

Ansökningar om individuell förtidspension

2.1

Kravet på återstående tid i individuell förtidspension

I 4 e § APL och 4 a § KAPL ingår stadganden om förutsättningarna för utfående av individuell förtidspension. För beviljande av individuell förtidspension förutsätts det, utöver att kraven i fråga arbetstagarrens ålder, hälsotillstånd och arbetsmiljö uppfylls, även att den återstående tiden fram till pensionsåldern kan beaktas som pensionsgrundande tid då pensionen bestäms. Om den återstående tiden inte har kunnat anslutas till ett arbetsförhållande eller en företagarperiod som omfattas av den privata sektorns arbetspensionslagar, har individuell förtidspension inte kunnat beviljas, fastän förutsättningen för att beakta återstående tid i anslutning till en senare anställning inom den offentliga sektorn åtminstone i teorin skulle ha varit för handen.

När individuell förtidspension från den offentliga sektorn beviljas beaktas den återstående tiden i anslutning till en offentlig anställning. För att den individuella förtidspensionen härvid också skall kunna beviljas på basen av tidigare avslutat och av den privata sektorns pensionslagar omfattat förvärvsarbete, har till riksdagen 19.5.1989 avlåtits regeringens proposition med förslag till att stadgandet om kravet gällande återstående tid i 4 e § APL och 4 a § KAPL skall ändras så, att individuell förtidspension kan beviljas på basen av fribrev i de fall då tiden fram till pensionsåldern beaktas i en pension som beviljas på basen av en senare anställning. Ändringen är nödvändig för att pensionstagaren vid sin pensionering skall få ut hela sin dittills intjänade pension oberoende av, till vilket pensionssystem han hört under den tid han förvärvsarbetat.

VA/Sirpa Collin

25.5.1989

2.2

Pensionsskyddscentralens hänskjutning och delning av pensionsansökan

När en ansökan gällande individuell förtidspension inkommer till Pensionsskyddscentralen, hänskjuter Pensionsskyddscentralen ansökningen om förhandsbeslut gällande den individuella förtidspensionen jämte därtill bilagda handlingar till den pensionsanstalt som inom något av pensionssystemen skulle vara den anstalt som beviljar pensionssökanden en heleffektiv pension, dvs. pension med återstående tid beaktad. Ansökan delas sålunda ännu inte i detta skede till de anstalter som beviljar fribrevspension.

Om sökanden förvärvsarbetar samtidigt i flera arbets- eller tjänsteförhållanden eller som företagare kan de pensionsanstalter som kan bevilja heleffektiv pension vara flera. Pensionsskyddscentralen delar då pensionsansökan jämte alla dess bilagor för att handläggas av alla sådana pensionsanstalter inom de olika pensionssystemen, där de samtidiga arbets- eller tjänsteförhållandena eller företagarkerksamheterna, till vilka den återstående tiden ansluter sig, har försäkrats. Den pensionsanstalt som inom den privata sektorn skall avgöra ärendet bestäms på normalt sätt.

2.3

Åtgärder av den sista, för det heleffektiva pensionsskyddet svarande anstalten

När en pensionsansökan inkommer direkt till den sista och för det heleffektiva pensionsskyddet svarande pensionsanstalten (inom den offentliga sektorn eller inom den privata sektorn) meddelar anstalten detta till Pensionsskyddscentralen, som i sin tur efter en maskinell slutledning till anstalten sänder registerutdrag där det anges till vilka pensionsanstalter ansökan vid behov skall delas. Om sökanden samtidigt arbetat i flera arbets- eller tjänsteförhållanden eller som företagare och därvid tillhört olika pensionssystem, skall pensionsanstalten genast dela pensionsansökan och alla dess bilagor för att handläggas av alla de pensionsanstalter inom de olika pensionssystemen där de arbets- och tjänsteförhållanden och företagarkerksamheter, till vilka återstående tid ansluter sig, har försäkrats samt meddela om delningen till Pensionsskyddscentralen i normal ordning. Pensionsansökan delas inte till fribrevsanstalterna ännu i detta skede.

Den sista pensionsanstalten handlägger pensionsansökan och sköter förhandsanmälningstrafiken med Folkpensions-

VA/Sirpa Collin

25.5.1989

anstalten. I dessa situationer med samtidighet i flera pensionssystem omhänderhas förhandsanmälningstrafiken av den pensionsanstalt som beviljar det huvudsakliga pensionsskyddet på samma sätt som i fråga om invalidpension. Med den pensionsanstalt som beviljar det huvudsakliga pensionsskyddet avses den till ett pensionssystem hörande pensionsanstalt, vars verksamhetskrets omfattar sökandens huvudsyssla. Om en sådan inte kan fastställas, anses den pensionsanstalt, vars verksamhetskrets omfattar den anställning eller den företagarverksamhet som pågått senast av alla, vara den anstalt som beviljar det huvudsakliga pensionsskyddet.

Om avgörandet leder till avslag behöver anstalten inte dela pensionsansökan till fribrevsanstalterna, emedan en på fribrev baserad individuell förtidspension inte kan beviljas i de fall, då den pensionsanstalt som ansvarar för den återstående tiden har stannat för ett nekande avgörande.

Om den sista pensionsanstalten (inom den privata sektorn eller inom den offentliga sektorn) fattar ett för sökanden jakande förhandsbeslut om individuell förtidspension skall anstalten dela kopior av pensionsbeslutet, pensionsansökningen och övriga nödvändiga handlingar samt de av Pensionsskyddscentralen färdigt utskrivna registerutdragen till fribrevsanstalterna inom de andra pensionssystemen. I samtidighetsfallen har den pensionsanstalt som beviljar det huvudsakliga pensionsskyddet hand om vidaredelningen av ansökan och dess bilagor till fribrevsanstalterna.

När en fribrevsanstalt för handläggning av ansökan behöver läkarutlåtanden, får den på begäran dem från den sista pensionsanstalten. Fribrevsanstalten kan behöva läkarutlåtandena exempelvis när den fribrevspension fribrevsanstalten beviljar är stor i jämförelse med den pension den anstalt beviljar som ansvarar för det heleffektiva pensionsskyddet. Även i de fall, då fribrevsanstalten på basen av pensionssökandens yrkesbeteckningar antar, att en anstalt inom offentliga sektorn beviljat individuell förtidspension med stöd av de speciella skälen i stadgandena för den offentliga sektorn, kan fribrevsanstalten av särskild orsak be att få de behövliga läkarutlåtandena från den sista pensionsanstalten.

För delning av pensionsansökan används den vanliga hänskjutnings-/delningsblanketten (Pensionsskyddscentralens blankett 3306, finsk). Handlingarna sänds direkt till de berörda anstalterna. Blankettens 2 blad sänds till Pensionsskyddscentralen, där ansökan

VA/Sirpa Collin

25.5.1989

inregistreras såsom anhängig i varje anstalt som anges i blanketten.

2.4

Utfärdande av förhandsbeslut

2.4.1

Den sista för det heleffektiva pensionsskyddet svarande anstalten

Om den sista pensionsanstalten fattar ett avslagsbeslut på sökandens ansökan gällande individuell förtidspension, skall anstalten i samband med beslutet konstatera, att då sökanden i enlighet med denna anstalts beslut inte har rätt till individuell förtidspension, kan sökanden inte heller beviljas individuell pension på basen av sina tidigare arbets- eller tjänsteförhållanden eller företagarverksamheter.

Om den sista pensionsanstalten är en pensionsanstalt inom den privata sektorn och den fattar ett för sökanden beviljande förhandsbeslut, skall anstalten i sitt beslut redogöra för sökandens eventuella rätt till pension från den offentliga sektorns pensionsystem. Om den sista pensionsanstalten är en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn, konstaterar den i ett beviljande förhandsbeslut, att den privata sektorn ger ett skilt beslut. I samband med förhandsbeslutet skall sökanden underrättas om, att han inte till fribrevsanstalten behöver sända in någon ny ansökan för att få det slutliga beslutet.

Den privata sektorns pensionsanstalt fogar till sitt förhandsbeslut en förhandsberäkning av pensionen från det egna pensionssystemet. Också statskontoret och Kommunala pensionsanstalten kommer troligen att ge en förhandsberäkning av pensionen från sitt eget pensionssystem.

2.4.2

Fribrevsanstalten

Avslagsbeslut

För de pensionsanstalter som ansvarar för fribreven är det inte nödvändigt att utfärda ett eget beslut i de fall då ansökan avslås. Sökanden kan dock på begäran få ett avslående pensionsbeslut från alla de pensionsanstalter som ansvarar för hans pensionsskydd.

På de pensionsansökningar som hittills delats till fribrevsanstalterna antingen via Pensionsskyddscentralen eller en annan pensionsanstalt sänder fribrevsanstalten med iakttagande av normalt förfarande till Pensionsskyddscentralen en anmälan om att ansökan förfallit, när anstalten från den sista anstalten fått vetskap om avslagsbeslutet. Om sökanden själv har sänt

VA/Sirpa Collin

25.5.1989

in sin pensionsansökan direkt till fribrevsanstalten, skall avslagsbeslut ges på ansökningen.

Beviljande beslut

När en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn har beviljat ett heleffektivt pensionsskydd och delat ansökan jämte nödvändiga bilagor till en fribrevsanstalt inom den privata sektorn, utfärdar fribrevsanstalten ett eget förhandsbeslut om sökandens rätt till individuell förtidspension. Som giltighetstid för beslutet anges den tid som den anstalt, där det huvudsakliga förvärvsarbetet är försäkrat, i sitt beslut har angivit.

Om den anstalt som beviljar det heleffektiva pensionsskyddet är en pensionsanstalt inom den privata sektorn, behöver en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn inte längre till följd av utlösningsslagandet i den offentliga sektorns pensionslagar utfärda något eget förhandsbeslut om individuell förtidspension. Anstalten kan sålunda direkt utfärda ett slutligt beslut om den individuella förtidspensionen när sökanden har anmält att han slutat förvärvsarbeta.

2.5

Beslut om utbetalning av individuell förtidspension

Utredningen av om sökanden slutat förvärvsarbeta eller minskat sin arbetsinsats sker i samarbete mellan pensionsanstalterna. Varje anstalt där ett jämsidigt arbetsförhållande är försäkrat utreder ärendet för egen del och meddelar utredningsresultatet till den anstalt där det huvudsakliga förvärvsarbetet är försäkrat. Detta förfarande iakttas också, när den återstående tiden ansluts till förvärvsarbeten som hör till flera olika pensionssystem. Om pensionstagaren har befriats från sin i FÖPL eller LFÖPL avsedda försäkringsskyldighet därför att hans pensionsskydd i övrigt har ansetts vara tillräckligt, skall avslutandet av förvärvsarbetet även i fråga om denna verksamhet utredas.

När den anstalt som ansvarar för det heleffektiva pensionsskyddet av pensionsökanden har fått anmälan om att förvärvsarbetet avslutats, förmedlar anstalten anmälan vidare till alla de anstalter till vilka pensionsansökan delats. Alla de anstalter som ansvarar för sökandens pensionsskydd utfärdar för egen del ett beslut om utbetalning av den individuella förtidspensionen och sänder in meddelande om beslutet till Pensionsskyddscentralens pensionsfallsregister.

VA/Sirpa Collin

25.5.1989

2.6

Förhandsanmälningförfarandet

Emedan pensionsanstalterna inom den offentliga sektorn fått in ansökningar om individuell förtidspension för handläggning redan innan lagändringen trätt i kraft, har förhandsanmälningarna och förhandlingsförfarandet även tagits i bruk före lagändringens ikraftträdelse för att besluten inte skall fördröjas på grund av anmälningförfarandet.

3

Ansökningar om förtida ålderspension och deltidspension

Även ansökningar om förtida ålderspension och deltidspension har förmedlats till den offentliga sektorns pensionsanstalter från och med 1.2.1989. En deltidspensionsansökan delas till två eller flera anstalter när den återstående tiden ansluter sig till flera arbets- eller tjänsteförhållanden eller en företagarperiod.

Pensionsanstalterna skall i sin tur på normalt sätt dela de ansökningar de själva mottagit till andra pensionsanstalter. Emedan förtida ålderspension och deltidspension enligt de nya stadgandena i StPL och KTAPL kan beviljas en 58-årig pensionssökande, är det inte skäl att dela ansökningar om dessa pensionsformer till den privata sektorns pensionsanstalter, om sökanden är yngre än 60 år och ansökan gjorts mer än 6 månader före 60-årsdagen. I sådana fall borde till sökanden sändas ett brev med en redogörelse för skillnaderna mellan pensionssystemen i detta avseende. Pensionssökanden skall i dessa fall på nytt ansöka om pension från den privata sektorn när han uppnått den ålder som krävs för utfående av pensionen.

När förtida ålderspension beviljas skall i princip pensionen beviljas eller såvitt möjligt beviljas i förtid på basen av sökandens samtliga arbets- och tjänsteförhållanden och företagarperioder, om sökanden inte anför annat i sin ansökan. Om sökanden under besvärstiden meddelar, att han inte önskar pension på basen av ett visst jämsidigt förvärvsarbete, kan pensionsansökan till denna del återtas.

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN


Jouko Sirkesalo


Hannu Rämberg